

ANDUNGENEN BARNEHAGE

ÅRSPLAN 2022-2023

Andungen barnehage Trondheim SA

"En inkluderende barnehage som gir tillit, trygghet og trivsel for alle."

Innledning

VELKOMMEN TIL
ANDUNGEN
BARNEHAGE

- et trygt sted å
være

I Andungen barnehage er vi som en stor-familie. Her er det trygt, trivelig og utviklende for barn og voksne. Barna skal få en god barndom i barnehagen og tilegne seg verdier, som på lengre sikt vil være grunnleggende for å møte livets utfordringer. De skal være i et miljø som er egnet til å gi selvtillit og opplevelse av mestring.

Vi er en liten barnehage som rommer opptil 32 barn og rundt 8 ansatte. Vi innfrir og er godt innenfor både pedagognorm og bemanningsnorm.

Om årsplanen

Hensikten med årsplanen er:

- Arbeidsredskap for barnehagens personale for å styre virksomheten i en bevisst og uttalt retning.
- Utgangspunkt for foreldrenes til å kunne påvirke innholdet i barnehagen. Grunnlag for tilsyn med barnehagen.
- Informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, barnehagens samarbeidspartnere og andre interessenter.

Årsplan for Andungen barnehage bygger på:

- Lov om barnehager.
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.
- Vedtektene for Andungen barnehage.
- FNs barnekonvensjon.

Livet på avdelingene

FASTE ANSATTE

Bemanningsnorm: Kravet er maks 6 barn per ansatt i grunnbemanningen,
Andungen barnehage har 5,9 pr ansatt

Pedagognorm: Kravet er maks 14 barn per pedagogisk leder,
Andungen barnehage har 10,8 barn pr pedagog

Pedagogisk utdannelse	320 % stilling
Fagarbeider / Assistent	380 % stilling
Styrerressurs	65 % stilling
Kjøkken	15 % stilling

BARNEGRUPPEN 2022-2023

Barn født i	Gutter	Jenter	Totalt
2022	1	1	2
2021	2	4	6
2020	2	5	7
2019	1	3	4
2018	4		4
2017		4	4

Livet på
avdelingene

AVDELING	PEDAGOG	TELEFON	E-POST	PEDAGOGISK MEDARBEIDER
0-2	Kine Karoline Kvarme	452 40 615	0-3@andungenbarnehage.no	Line Stølan Ann Cesilie Foss Pedersen
2-3	Vilde Westgaard Warensjö	457 32 825	3-6@andungenbarnehage.no	Sissel Claussen
3-6	Mona Jakola	406 41 508	3-6@andungenbarnehage.no	Ellen Reppen
Kontor	Randi Viken Faanes	911 47 893	post@andungenbarnehage.no	

Barnehageloven og rammeplanen

BARNEHAGELOVEN

- Loven inneholder krav til barnehagens innhold, barn og foreldres medvirkning, og myndigheters ansvar og bemanning. Det gir alle norske barnehager en ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av virksomheten. Den nye rammeplanen fra Utdanningsdirektoratet understreker at mangfold, lek, dannelse og vennskap er vesentlige elementer i barnas utvikling og derfor må bli et hovedfokus i barnehagenes hverdag framover.
- Barnehageloven i sin helhet kan leses på: lovdata.no

RAMMEPLANEN

- Rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver. Den gir personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og evaluering.
- Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling (Utdanningsdirektoratet, 2017).
- Vi bruker tid på å jobbe med rammeplanen i personalgruppa slik at alle blir godt kjent med innholdet, og hva det betyr for oss i den daglige jobben vi gjør her i barnehagen.

VERDIGRUNNLAG

"TILLIT, TRYGGHET og TRIVSEL i Andungen barnehagen"

Andungen barnehage har en felles plattform som de jobber etter. I Andungen barnehage er det trygt, trivelig og utviklende for barn og voksne. Barna skal få en god barndom i barnehagen og tilegne seg verdier, som på lengre sikt vil være grunnleggende for å møte livets utfordringer. Barn og voksne skal være i et miljø som er egnet til å gi selvtillit og opplevelse av mestring.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og være tilgjengelig for alle barn. I barnehagen skal barn oppleve mestring, inkludering og deltagelse, og de skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter slik at de har et godt grunnlag for å trives på skolen og lykkes i utdanningsløpet.

Hovedmål:

- ✓ Andungen barn er den beste utgaven av seg selv
- ✓ Andungen barn er trygge og forskende, trives i lek og har vennekompetanse
- ✓ Andungen barn gleder seg til "resten av livet", og vet at de har påvirkningsmulighet og at innspillene deres teller
- ✓ Andungen barn har det gøy i barnehagen

Barn og barndom

Barnet har iboende muligheter til å stimulere seg selv. Vår rolle som voksne i forhold til barnet, varierer fra barn til barn. Den voksne må være tilstede og være en observerende voksen. Mennesket skal få realisere seg selv ut fra egne individuelle forutsetninger, vi skal hjelpe barnet til å bli den beste utgaven av seg selv.

- Barnehagen skal bidra til en god barndom der det enkelte barn er trygg på seg selv og møter nye situasjoner med nysgjerrighet og en positiv forventning.
- Lek er en viktig del av barndommen og er en grunnleggende læringsform som barnet kan uttrykke seg igjennom.
- Barnet må få prøve ut for å utvikle seg
- Personalet må møte barn på en måte som formidler respekt og aksept
- Vi vil lære barna fredelige måter å løse konflikter på og utvikle barnas evne til samarbeid med andre barn
- Vi vil legge til rette for at barna utvikler et positivt selvbilde
- Barnehagen skal gi et godt pedagogisk tilbud og være et trygt sted for barna
- Barnehagen og hjemmet skal ha et nært samarbeid som preges av åpenhet, gjensidighet, ærlighet og tillit.
- Barnehagen skal vise respekt for foreldrenes kompetanse som foreldre og ha et samarbeid som gir barnet de beste forutsetninger for en harmonisk oppvekst

Demokrati og mangfold

Barnehagen skal være et sted som fremmer danning og læring. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der barn deltar. Barnehagen skal ha respekt for kulturelle forskjeller i barne-, foreldre- og personalgruppen

Vi mener at alle er unike, og like mye verdt. Derfor er det viktig at vi i barnehagen skaper et samfunn hvor alle finner sin plass. Barn skal møte ansatte som i samarbeid med deres nærmeste gir dem mulighet til å forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet i barnehagen. Gjennom ansvarlig deltakelse i et demokratisk fellesskap skal barna få støtte i å prøve, feile – for så å lykkes i hverdagen. Vi vil til enhver tid jobbe mot å hjelpe barn i å utvikle empati, evnen til å ytre meninger og reflektere rundt konsekvensene av de valgene de tar.

Likestilling og likeverd

Barn er barn og kan ikke gis de samme rettigheter og plikter som voksne. Barn er under utvikling og trenger et voksent lederskap. Personalet må ha barneperspektivet der vi er åpne for barns innspill. Personalet skal være anerkjennende og vise interesse for barnet.

- Personalet forskjellsbehandler på individnivå, ikke på gruppe eller kjønn
- Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i felleskap i alle aktiviteter i barnehagen.
- Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.
- Personalet skal bidra til å motvirke at barna blir forskjellsbehandlet på bakgrunn av sitt kjønn

Bærekraftig utvikling

Barnehagen skal være en lærende organisasjon slik at den er rustet til å møte nye krav og utfordringer. Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barnehagens viktige oppgave er å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftig samfunn. Barna skal gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen. Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen

Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.

- Barnehagen skal jobbe med å redusere matsvinn i hverdagen
- Alle skal ta ansvar for søppel som ligger i naturen
- Skape forståelse for betydningen hvert individ har i naturen
- Strømsparing
- Sortering av avfall

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap.

Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

- Barna skal oppleve glede over å være i fysisk aktivitet, opplever mestring og liker motoriske utfordringer
- Barna skal være ute minst en gang pr dag og avdelingene har minst en turdag pr uke
- Barna skal ha mulighet for ro, hvile og avslapning i løpet av dagen
- Personalet skal ha kunnskap om betydningen av et sunt kosthold for barns utvikling
- Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet §22

Ansvar og roller

BARNEHAGEEIER

Barnehageeieren har det overordnede ansvaret for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk, jf. barnehageloven § 7 første ledd.

STYRER

Styreren er gitt det daglige ansvaret i barnehagen; pedagogisk, personalmessig og administrativt.

PEDAGOGISK LEDER

Pedagogisk leder er gitt ansvaret for å iverksette og lede det pedagogiske arbeidet, i tråd med godt faglig skjønn

MÅL OG SATSNINGER

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering

- Gjennom tillit, trygghet og trivsel ønsker vi å skape gode relasjoner slik at alle opplever gode dager i barnehagen.

Satsninger:

- Selvstendighet
- Grønt flagg
- En inkluderende barnehage som skaper tillit, trygghet og trivsel for alle

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD.

- DEN PEDAGOGISKE PLATTFORMEN

I en barnehage er man i en kontinuerlig prosess for å skape best mulig kvalitet. Vi har laget en pedagogisk plattform slik at vi skal ha klare føringer for hvordan vi skal jobbe ut fra de kvalitetene vi ser på som viktigst for vår barnehage, barnehageloven og rammeplanen.

Barns rett til omsorg og oppdragelse

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barns behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

- Barna skal møtes med nærhet og omsorg av personalet
- Personalet skal være lydhøre, oppmerksomme og handlekraftige når barna uttrykker sine behov
- Personalet skal gi barn verdighet og troen på seg selv
- Personalet skal veilede og oppmuntre til omsorg også mellom barn
- Miljøet skal være preget av glede, humor, kreativitet og omtanke for fellesskapet
- Barna skal få en oppfatning av normal folkeskikk
- «personalet bygger stillas rundt et barn og tar ikke ned stillaset før barnet står stødig»

Sosial kompetanse

I Andungen barnehage skal vi gi grunnlag for videre utvikling gjennom arbeidet med sosial kompetanse, vi skal gi alle barn gode samspillsferdigheter, og en forståelse av seg selv i relasjon med andre.

- Barna skal få en følelse av tilhørighet til en gruppe
- Barna skal få en innføring i sosiale normer, regler og hva som forventes av dem senere i livet
- Barna skal få en forståelse av lekens regler om enighet, gjensidighet og turtaking
- Personalet skal oppmuntre barna til å se verdien av sin egen og andres identitet
- Personalet skal hjelpe barna med å bygge en positiv selvfølelse og selvtillit
- Barna få hjelp til å knekke vennskapskoden, hvordan få venner og hvordan man beholder venner
- Personalet skal være gode rollemodeller
- Personalet skal bevisstgjøre barna og sette ord på det som skjer
- Personalet skal oppmuntre og inspirere til selvhevdelse
- Barnehagen legger vekt på innlæring av folkeskikk

Barns rett til lek

Barnehagen skal legge fysisk og organisatorisk til rette for variert lek. Barnehagens innhold bør inspirere til fantasi, skaperglede og livsutfoldelse. Personalet må være tilgjengelige for barn ved å støtte, inspirere og oppmuntre barna i deres lek. Dette vil også danne grunnlag for å sikre at alle barn får gode erfaringer og en opplevelse av å mestre samspillet med andre barn i lek. (Rammeplan 2011, s.32)

- Lek skal prioriteres
- Barna skal selv få velge hvem de vil leke med. Barn kan oppfordres til, men ikke påtvinges å ta med flere i leken
- Barna skal oppleve glede, mestring og tilhørighet gjennom leken
- Leken skal være et mål i seg selv, ikke virkemiddel for å oppnå noe annet
- Personalet skal tilrettelegge og innrede rom som inspirerer til variert og allsidig lek
- Personalet skal sørge for at barna har felles erfaringer og opplevelser som gir næring til lek
- Personalet skal være tilstede som inspirasjon til lek og en hjelpende hånd for de som trenger hjelp til å komme inn i lek eller forbli i en lek sammen med andre
- Personalet skal vite når barn trenger assistanse i leken og når det er på tide at den voksne trekker seg ut
- Barnehagen skal ha planlagte pedagogiske opplegg som øker nysgjerrigheten og utfordrer barn til videre lek, alene eller sammen med andre

Barns rett til vennskap og felleskap

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap der alle skal oppleve at de er en betydningsfull person for fellesskapet.

Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

- Støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- Samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- Støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- Støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Barns rett til læring

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold, 5. ledd)

- Barna skal tilbringe hverdagen i et inspirerende læringsmiljø med fokus på leken
- Personalet skal ha kjennskap til aldersgruppens fysiske og kognitive nivå, samt enkeltbarnets individuelle nivå
- Barnehagen skal ha en fysisk utforming og materiale som inspirerer til lek og læring
- Personalet skal bidra til at barnet er interessert i og opplever glede og nytte ved å lære
- Personalet skal møte barna i deres undring og være nysgjerrig sammen med barnet
- Barna skal utfordres til å uttrykke seg språklig, enten ved hjelp av kroppsspråk, det verbale språket og noen ganger også det skriftlige språket hvis vi ser behovet/interessen for det
- Læring i barnehagen skal tjene til en demokratisk praksis
- App som lastes ned skal godkjennes før nedlastning til barna
- Skape og videreutvikle digital dømmekraft hos barna
- Lar barna bruke PC, iPad, skriver og kamera som et verktøy

Barns rett til kommunikasjon og språk

«Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening.»
Rammeplanen

Språkstimulering er en av barnehagens viktige oppgaver, og barna skal møte og være del av et rikt og variert språkmiljø der. Språklig kompetanse er avgjørende for å kunne kommunisere med andre, delta i lek og ha medinnflytelse i hverdagen. Arbeidet med å støtte barnas språktilegnelse er en sentral del av barnehagedagen. Barna lærer best når de deltar aktivt og får bruke språket sammen med andre. Derfor er det viktig å legge til rette for barnas språkbruk i meningsfulle sammenhenger.

For å kunne kartlegge språk i hverdagen bruker barnehagen kartleggingsskjemaet Tras, observasjon av språk i daglig samspill. Dette er et pedagogisk observasjonsverktøy som skal brukes til å observere barns språkutvikling, i tillegg skal det bidra til kompetanseutvikling blant ansatte ved at de blir mer bevisst på hvilke fremgangsmåter, forklaringer og utfordringer som påvirker barns utvikling.

Barns rett til medvirkning

«Det viktigste kan være å oppmuntre barna til å uttrykke seg, og å lære dem at deres meninger betyr noe».

- Personalet skal se barnets egne intensjoner og anerkjenne barnets eget bidrag
- Barna får være med å påvirke sin egen hverdag ved å gi uttrykk for sitt syn på det vi gjør i barnehagen, både kroppslig og verbalt.
- Barna skal ut fra eget nivå få medbestemmelse i det som blir planlagt, lære seg til å melde behov og ønsker
- Personalet skal legge til rette slik at barn får reelle valg som påvirker deres trivsel i barnehagen
- Personalet gir barna valgmuligheter i hverdagssituasjoner
- Barna oppleve lyttende og engasjerte voksne

FAGOMRÅDENE

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold» (Utdanningsdirektoratet, 2017).

REFLEKSJONS- SPØRSMÅL

FAGOMRÅDENE

- Hvordan arbeider vi med å se barnehagens verdigrunnlag, formål og innhold i sammenheng med fagområdene?
- Er undring, utforsking og skapende aktiviteter en del av vårt arbeid med fagområdene?
- Hvordan kan vi sikre at leken er utgangspunkt for arbeidet med fagområdene?
- I hvilken grad tar vi utgangspunkt i barnas interesser, synspunkter og engasjement i arbeidet med fagområdene?

Kommunikasjon, språk og tekst

I Andungen barnehage skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid.

Barnehagealderen er en svært viktig utviklingsperiode for språkstimulering.

Tidlig og god språkstimulering er derfor en viktig del av barnehagens innhold. Fagområdet gjelder tilegnelse av talespråk, forberedelse til skriftspråk og kommunikasjon gjennom kroppsspråk. Det å ha gode samtaler med barna og være en god lytter, er viktig for å utvikle barnas språk. Formidling av fortellinger, poesi, dikt, rim, regler og sang er noen av sjangrene som går under tekstdelen. Viktige sider ved kulturoverføringer og barns kulturskaping er også knyttet til språk, tekst og kommunikasjon.

REFLEKSJONS- SPØRSMÅL

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

- Hvordan jobber vi med å skape et variert språkmiljø der barna opplever glede ved å bruke språket?
- Hvordan kan vi sikre at arbeidet med språk skjer innenfor meningsfulle, engasjerende og kognitivt utfordrende samtaler med barna?
- Hvordan påvirker våre kommunikasjonsformer barnas språkutvikling?
- Hvordan er vi bevisste på å invitere barna inn i ulike type samtaler hvor de får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål?
- Hvordan inkluderer vi alle barna i språkstimulerende aktiviteter?
- Hva gjør vi for å synliggjøre språklig og kulturelt mangfold i barnehagen?
- Hvordan bidrar vi til at alle barn får utvikle sin språkforståelse og språkkompetanse gjennom daglige aktiviteter i barnehagen?
- Hvordan legger vi til rette for å gi barna ulike estetiske opplevelser i møte med kommunikasjon, språk og tekst?
- Hvordan får barna uttrykke egne følelser, tanker og meninger gjennom ulike kommunikasjonsformer?
- Hvordan bidrar vi til at barna får improvisere og eksperimentere med rim, rytme, lyd og ord?

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse.

Førskolealderen er den perioden barna lærer seg grunnleggende motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, vaner, fysiske egenskaper og innsikt i hvordan de kan ivareta helse og livskvalitet. Fagområdet omfatter grunnleggende erfaringer, ferdigheter, kunnskap og holdninger som barna lærer seg gjennom sanseinntrykk og bevegelse. Gjennom kroppslig aktivitet lærer barna seg selv og verden å kjenne. Det mest naturlige for barn er bevegelse, og barns kontakt med andre barn utspiller seg oftest med kroppslige signaler og aktiviteter.

REFLEKSJONS- SPØRSMÅL

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

- På hvilke måter kan vi legge til rette for mat- og måltidsaktiviteter som bidrar til samtaler, fellesskapsfølelse og deltagelse hos barna?
- Hvordan kan vi gjennom mat- og måltidsaktiviteter støtte og berike barnas initiativ, sanseopplevelser, undring, kreativitet, lærelyst og tiltro til egne evner?
- På hvilke måter kan måltidene fungere som arena for å ivareta det enkeltes barn identitet, utvikle kulturell kompetanse og interesse for ulike matkulturer?
- Hvordan benytter vi omgivelsene i barnehagen og i nærmiljøet til å gi barna allsidige bevegelseserfaringer, slik at alle barna opplever trivsel, glede og mestring i kroppslig lek?
- Hvilke muligheter har barna til å leke i utfordrende miljøer som muliggjør spenningsfylt lek både inne og ute?
- Hvordan legger vi til rette for barnas medvirkning og deltakelse i matlaging og måltider?
- Hvordan legger vi til rette for at alle barn får videreutvikle sine motoriske ferdigheter, kroppsbevegelse, koordinasjon og fysiske egenskaper?
- Hvordan motiverer vi barna til å spise sunn mat og få en gryende forståelse for sammenhengen mellom kosthold og helse?

Kunst, kultur og kreativitet

I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforsking, fordypning og progresjon.

Fagområdet omhandler kulturelle uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, dans og musikk, språk og litteratur, teater, film, arkitektur og design. Disse formidler kulturarven, og er for barn viktige redskaper for sansing, opplevelse, tenkning og kommunikasjon. Å være sammen om kulturelle opplevelser og å gjøre eller skape noe felles, bidrar til samhørighet.

REFLEKSJONS- SPØRSMÅL

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

- Hvordan gir vi barna tilgang til ting, rom, materialer og opplevelser som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer?
- Hvordan bruker vi planer og spontane situasjoner til å gi barna erfaring med billedkunst, kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, teknologi, arkitektur og design?
- I hvilke aktiviteter og situasjoner kan vi legge til rette for estetiske erfaringer med utgangspunkt i barnas interesser, utforskning, fordypning og progresjon?
- Hvordan åpner vi opp for kreativitet hos barna ved undring, undersøkelser, utprøvinger og eksperimentering?
- Hvordan legger vi til rette for at barna får oppleve samhørighet ved å delta i fellesskap om å skape kunstneriske og kulturelle uttrykk?
- Hvordan stimulerer vi barnas nysgjerrighet og undring?
- På hvilken måte legger vi til rette for å velge aktiviteter som gjør det mulig for barna å videreutvikle sin fantasi, kreative tenkning og skaperglede?
- Hva gjør vi for å sikre at barna møter et mangfold av kulturelle og kunstneriske uttrykksformer?
- Hvordan anerkjenner og imøtekommer vi barnas tradisjonskultur og barnekultur?

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper.

Barnehagen skal bidra til at barn blir kjent med og får forståelse for planter og dyr, landskap, vær og årstider, likeså bærekraftig utvikling. Det er et mål å utvikle barnas kjærlighet til naturen, forståelse for samspillet i naturen og mellom mennesket og naturen.

REFLEKSJONS- SPØRSMÅL

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

- Hva legger vi i teknologi og hvordan kan vi jobbe med det hos oss?
- Hvordan bidrar vi som rollemodeller for at barna skal få gode opplevelser ute i naturen?
- Hvordan kan vi bidra til at barna får utforske, reflektere og eksperimentere videre når de opplever eller er nysgjerrige på naturfenomener?
- Hvordan legger vi til rette slik at alle barn kan få bruke naturen som arena for lek, utforskning, undring og læring?
- Hvilke muligheter for gode naturopplevelser følger de ulike årstidene?
- På hvilken måte gir vi barna kjennskap til naturen slik at de kan utvikle respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen?
- Hva gjør vi for å gi barna kjennskap til og kunnskap om dyr og dyreliv?
- Hvordan legger vi til rette for at barna får delta i aktiviteter som gir dem mulighet til å utforske naturen og naturens mangfold?
- Hvordan utforsker og eksperimenterer vi med teknologi og naturfenomener sammen med barna?
- Hvordan jobber vi med bærekraftig utvikling i vår barnehage?

Antall, rom og form

Handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet.

Barn er tidlig opptatt av tall og telling, de utforsker rom og form, de argumenterer og er på jakt etter sammenhenger. Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter utvikler barna sin matematiske kompetanse. Barnehagen har et ansvar for å oppmuntre barns egen utforskning og legge til rette for tidlig og god stimulering.

REFLEKSJONS- SPØRSMÅL

ANTALL, ROM OG FORM

- Hvordan kan vi jobbe med å stimulere og støtte barnas evne og utholdenhet i problemløsning?
- Hvordan legger vi til rette for at barn får matematiske erfaringer gjennom lek?
- Hvordan jobber vi med bruken av matematiske begreper aktivt med barna?
- På hvilken måte legger vi til rette for at barna får oppdage matematikk i dagliglivet ved selv å være skapende og kreative?
- Hvordan legger vi til rette for at barna får resonnerer og søke ulike løsninger i lek og aktiviteter?
- Hvordan hjelper vi barna til å utvikle forståelse for matematiske begreper?
- Hvordan legger vi til rette for at barna får bruke kroppen og sansene for å utvikle romforståelse?
- På hvilken måte bruker vi barnas egne uttrykksformer for å styrke deres nysgjerrighet, matematikkglede og interesse for matematiske sammenhenger?

Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger.

Religion og filosofi former måter å oppfatte mennesker og verden på, og de preger våre verdier og holdninger. Det er viktig å gi rom for barns tanker om at Norge i dag er et multi-religiøst og flerkulturelt samfunn. Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som representeres i barnegruppen, samtidig som den skal formidle verdier og tradisjoner fra den kristne kulturarven.

REFLEKSJONS- SPØRSMÅL

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

- Hvordan bidrar vi til å utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for hverandre?
- På hvilken måte legger vi voksne til rette for aktiviteter med rom for filosofiske spørsmål og undring sammen med barna?
- Hva gjør vi for å gi barna kunnskap om at mangfoldet er en berikelse for fellesskapet i barnehagen?
- Hva kan vi gjøre for å gi barn kjennskap til ulike livssyn og religioner som er representert i barnehagen?
- Hvordan legger vi til rette for å la barna få reflektere, undre seg over spørsmål og finne svar?
- Hvordan bidrar vi til at barna får kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider fra ulike religioner og livssyn?

PLANLEGGING, HANDLING, DOKUMENTASJON OG REFLEKSJON

Utenom årsplanen har vi flere planer som virksomhetsplan, temaplaner, månedsplan. Når vi skriver planer skriver vi ut fra rammeplanen og progresjonsplanen, dette er for å kvalitetssikre planene våre opp mot barnas nivå og ferdigheter. Planene vi skriver legges ut på Mykid slik at alle foreldre får tilgang.

Vi evaluerer og dokumenterer blant annet gjennom bilder som viser noe av det vi har gjort. Bildene må sees i sammenheng med teksten i ukesnytt som forklarer hvilke faglige begrunnelser som ligger bak aktivitetene våre. Slik knytter vi praksis og teori sammen. Mye annen nyttig og viktig informasjon gis også via MyKid.

I tillegg planlegger vi og evaluerer det vi gjør på våre avdelingsmøter og på pedagogmøtene.

Samarbeid og overgang

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4.

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling (Rammeplan).

SAMARBEID UTOVER DEN DAGLIGE KONTAKTEN:

- Daglige samtaler, tilgjengelighet på MyKid, mail og telefon.
- Foreldresamtaler to ganger i året, ved behov har vi samtaler utover dette.
- Foreldremøter for alle foreldre to ganger i året.
- SU (samarbeidsutvalget). SU består av valgte foreldrerepresentanter og ansatte, i tillegg til daglig leder. Hovedoppgaven er å sikre god kontakt mellom foreldre og barnehagen. SU skal for eksempel fastsette barnehagens årsplan, komme med forslag til budsjett eller driftsendringer.
- Foreldreråd: innbefatter alle foreldre/foresatte med barn i barnehagen. Saker som tas opp i samarbeidsutvalget kan sendes ut på høring til foreldrerådet som da har mulighet å si sin mening.

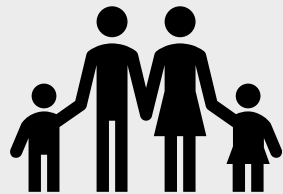
Samarbeid med hjemmet

Samarbeidet mellom personalet og foreldrene blir en selvfølgelig del av barnehagens arbeid.

Foreldresamarbeid skjer gjennom formelle tiltak som foreldreråd og samarbeidsutvalg, og gjennom mer uformelle samarbeidsformer som foreldremøter, foreldresamtaler, fredagskaffe og forelderfrokoster

Den daglige kontakten ved levering og henting gir muligheter for utveksling av informasjon. Vi skal ta foreldrene på alvor, være åpen og ærlig vedrørende hendelser som har med barnet å gjøre og gi individuell behandling av ulike saker

Oppstart i Andungen barnehage

Når du er helt ny i barnehagen trenger du nærhet, trygghet og en følelse av å ha trygge voksne rundt deg! I Andungen barnehage vil mamma og/eller pappa være sammen med deg de første dagene, dette er for å skape trygge relasjoner og en trygg ramme i barnehagen.

- Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.
- Barnehagen har utarbeidet en egen plan for oppstart i Andungen barnehage Trondheim SA. Planer ligger på PBL Mentor der alle ansatte har sin egen brukerkonto.

Overgangen mellom avdelingene

- Det er en overgang å gå fra en avdeling til en annen avdeling, i Andungen barnehage starter vi tilvenning av ny avdeling på våren med jevnlig besøk sammen med voksne fra småbarnsavdelingen.
- Målet med å gå på besøk til andre avdelingen er å skape trygghet, være med på nye rutiner og få leke med nye lekekamerater.

Overgangen barnehage til skole

- Barnehagen skal, i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehage til skolen. Barn vil møte både likhetstrekk og ulikheter mellom institusjonene. Det skal legges til rette for at barn kan ta avskjed med barnehagen på en god måte, glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er sammenheng mellom barnehage og skole.
- Dersom barnehagen skal gi informasjon om enkeltbarn, skal foreldrene samtykke i det.
- Barnehagen har en rutine for overgangen som ligger på PBL Mentor, alle ansatte har en egen brukerkonto. Rutinen er utarbeidet av Trondheim kommune og Andungen barnehage velger å bruke samme rutine som kommunale skoler og barnehager bruker.

ANDRE SAMARBEIDS- INSTANSER

Fagteam –PPT

- Fagteam er et tverrfaglig samarbeid mellom PPT, Barne- og familietjenesten, helsestasjon og barnehage. I Fagteam tas opp saker der barnehagen har behov for råd og veiledning til videre arbeid med enkeltbarn. Alle saker som tas opp skal være godkjent av foreldre og foreldrene skal få mulighet/tilbud om å være med på møtet.

Den pedagogisk-psykologiske tjenesten

- Den pedagogisk-psykologiske tjenesten er en av de faglige instansene som kan gi en sakkyndig vurdering av om et barn med nedsatt funksjonsevne skal ha fortrinnsrett ved opptak i barnehage etter barnehageloven § 13. Den pedagogisk-psykologiske tjenesten kan også i disse tilfellene gi råd og veiledning til barnehagen. Den pedagogisk-psykologiske tjenesten er sakkyndig instans ved tilråding om spesialpedagogisk hjelp. Dersom barnehagen ønsker samarbeid om og hjelp til enkeltbarn i barnehagen, må foreldrene ha gitt sitt samtykke.

DMMH høyskole

- Vi tar imot studenter i praksis. Det vil være studenter hos oss flere perioder av barnehageåret. Det er pedagogene som er veiledere for studentene og de vil også gi foreldre informasjon om når det kommer studenter for å være hos oss.

PRAKTISKE INFORMASJON

Ferie for barna

- Barna skal ha minst fire uker ferie i løpet av året, hvorav minst tre uker om sommeren. Førskolebarna skal ha avviklet ferien innen det nye barnehageåret begynner 1.august.

Sykdom

- Smittefaren er stor i en barnehage, det er derfor viktig at barna holdes hjemme når det er syk. Hovedregel er at barn med feber holdes hjemme, men man må også vurdere hvorvidt barnets allmenntilstand er av en slik karakter at det vil ha det best under hjemlige forhold.
- Ved smittsomme barnesykdommer gis det beskjed, slik at informasjon kan henges opp.
- Dersom barnet blir syk i barnehagen vil vi ringe foreldrene og avtale når barnet skal hentes.
- Hvis det blir aktuelt at personalet skal foreta medisinerings av barna, må foreldrene fylle ut et særskilt skjema som fås i barnehagen.
- Det kan være nødvendig for personalet å komme i kontakt med foreldrene i løpet av dagen. Gi derfor beskjed dersom dere ikke er å treffe på det tlf.nr. som er oppgitt i barnehagen og ved bytte av tlf.nr. på jobb eller privat.

Kostpenger

- Det betales inn kostpenger på kr. 300,- pr. mnd, juli mnd. er betalingsfri. Kostpengene dekker brødmåltider, frukt og melk

Forsikring

- Barna i barnehagen er forsikret for ulykke. Forsikringen gjelder til/fra barnehagen, i barnehagen, samt på turer med barnehagen.

- Arrangement arrangert av personalet
  - Luciafrokost, nissefest, karneval, påskefrokost og bursdagsfeiring markeres i barnehagen, informasjon om dette bli lagt ut på mykid.
- Arrangement arrangert av foreldrene
  - Høstmesse, juletrefest, ski/fjæradag og overnattingstur blir arrangert av foreldrene. Aktivitetene vurderes på foreldrerådsmøte og hvem som har ansvar for å arrangere hvilke aktiviteter henges opp i barnehagen.
- Mykid
  - Mykid er et veldig bra hjelpemiddel for både vi som arbeider i barnehagen og dere som foresatte. Her kommer alt av planer ut, skjema som dere trenger, bilder fra barnehagehverdagen og vi kan også sende ut fellesmeldinger til dere. Endringer kan forekomme i barnehagehverdagen, derfor vil det være viktig for dere å holde dere oppdatert **hver** dag, slik at barna får med seg den informasjonen de trenger for å forberede seg.

Kilder:

- Utdanningsdirektoratet. (2017).
- Rammeplan for barnehagen innhold og oppgaver. Oslo: Utdanningsdirektoratet.

LENKER

- Barnehageloven: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>
- Rammeplan på nett: <https://www.udir.no/rammeplan>

Barnehagens hjemmeside:

<https://andungenbarnehage.no/#Contacts>

Barnehagens facebookside:

<https://www.facebook.com/andungenbarnehagetrondheim/>

ANDUNGENEN BARNEHAGE

Kontaktinfo:
Daglig leder
Randi Viken Faanes
911 47 893

Besøksadresse:
Klostergata 82
7030 Trondheim

e-post:
post@andungenbarnehage.no

